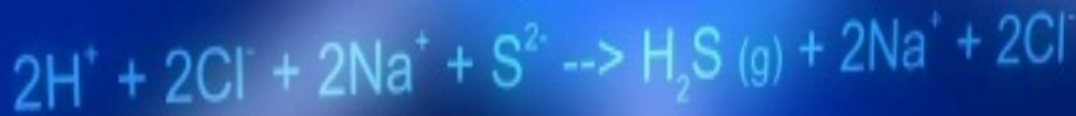

Вирощування кристалів солей

Проект учня **9-Б** класу
Гоцуленка Андрія

Актуальність теми

полягає в тому, що вирощування кристалів – захоплююче заняття. Воно доступне для більшості юних хіміків. Кристали мають різну форму, колір. Їх можна виростити в будь-яку пору року.

Мета проекту

Провести дослідження по вирощуванню кристалів солей з насиченого розчину, спостерігати за їх розмірами і формою

Завдання проекту

- виростити кристали мідного купоросу та натрій хлориду;
- дослідити способи вирощування кристалів калій дихромату, хромокалієвих галунів, купрум (II) хлориду та ін.;
- опрацювати літературні джерела та ознайомитись з будовою, властивостями та застосуванням кристалів;
- спостерігати за розмірами та формою вирощених кристалів

Предметом дослідження

є розмір та форма вирощених кристалів

Об'єктом дослідження

є вирощені кристали

Опис проекту

За метою діяльності – дослідницький

За кількістю учасників – груповий

За тривалістю – довгостроковий

Кінцевий результат роботи

- презентація;
- вирощені кристали мідного купоросу та натрій хлориду;
- результати досліджень про способи вирощування кристалів

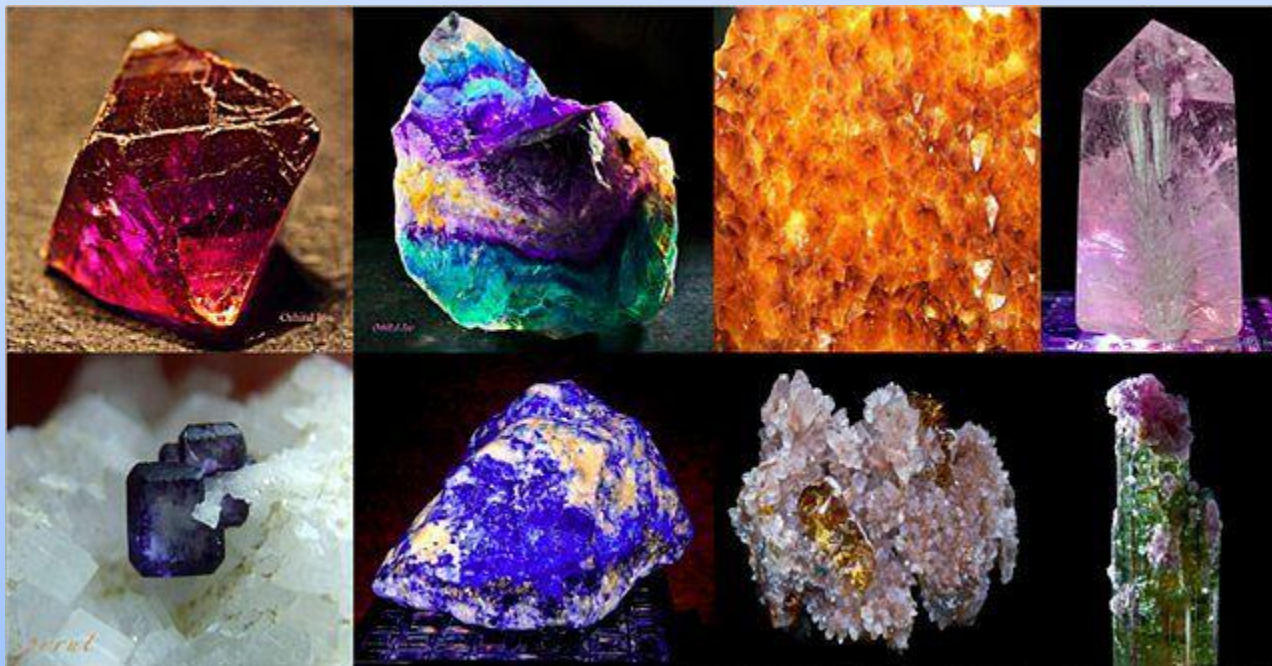
Практичне значення

Виконана робота має теоретичне та практичне значення і може використовуватись на уроках хімії. Матеріал викладений в даній роботі можна використати при поясненні вчителями тем: “Поширеність у природі та використання основних класів неорганічних сполук”, “Кристалогідрати”, “Насичені і ненасичені розчини”, “Кристалічні ґратки”, при проведенні позакласних та позаурочних заходів з хімії.

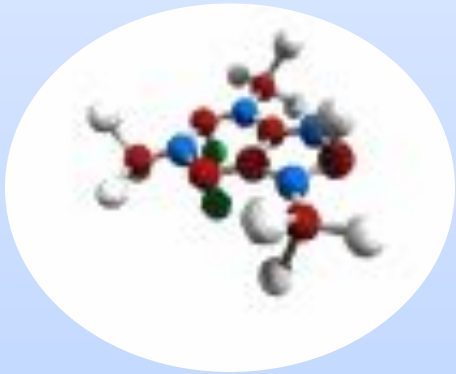

“Майже весь світ кристалічний.
У світі панує кристал і його тверді,
прямолинійні закони”, -

Академік Ферсман

Що таке кристал ?

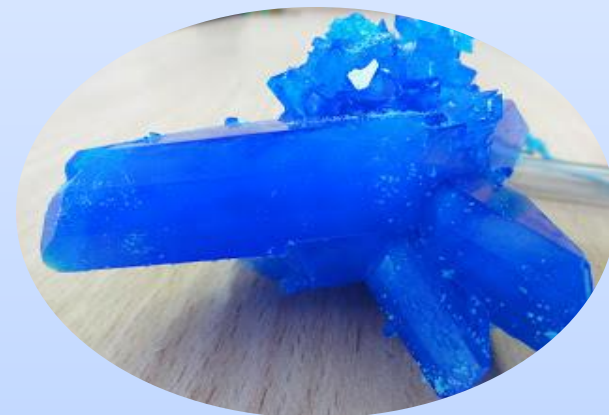
Кристал — тверде тіло з упорядкованою внутрішньою будовою, що має вигляд багатогранника з природними плоскими гранями.

Вирощування кристалів - дуже цікавий процес, що потребує терпіння, охайності, наполегливості

Вирощування кристалів

**3
розчину**

**3
розплаву**

**3
пари**

**При вирощуванні свого кристалу
дотримуйся наступних правил:**

**Приготуйте насичений
розчин**

**Помістіть маленький
кристалик**

**Посудину накрийте і
розмістіть у темне місце**

Вирощування кристалів з мідного купоросу та кухонної солі

СІЛЬ

**ФІЛЬТРОВАНА
ВОДА**

**ЩІПКА МІДНОГО
КУПОРОСУ**

1. Налийте води в ємність і поставте її в посудину з теплою водою (близько **50 ° C**) Насипте харчову сіль в банку і залиште на **5-10 ХВИЛИН.**

2.

Додавайте сіль
доти, поки вона
перестане
розчинятись

3. Перелийте
розчин в іншу
посудину

4. В **50** мл
розчину

розчиніть

$\frac{1}{2}$ ч. л. мідного
купоросу

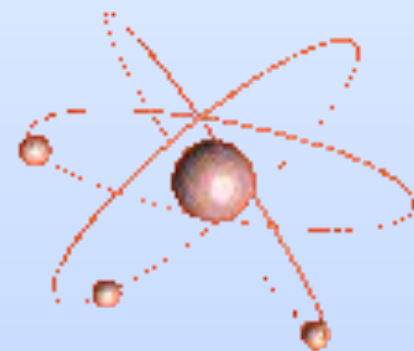
5. Переливаємо наш зроблений розчин з купоросом в банку і ставимо в прохолодне місце приблизно **14-16° С .**

6. Коли розчин прохолоне, на ниточку прив'язати кристал солі і опустити в розчин на глибину **10 — 15** мм. Через **5** діб ви побачите результат.

Кристали, що виростили за 2 тижні

Вирощування кристалів з мідного купоросу

Водний розчин
 $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ при
зберіганні на повітрі

утворює **$\text{CuSO}_4 \cdot 3\text{H}_2\text{O}$** –
речовину синього кольору.

1

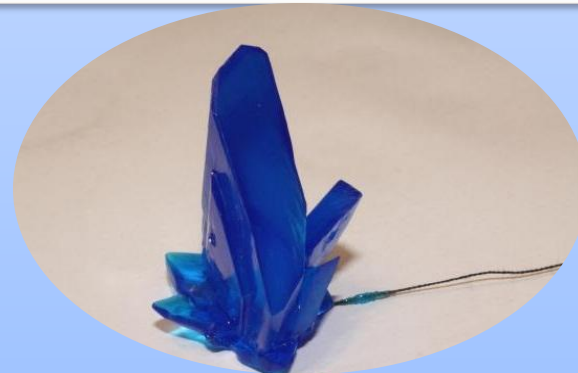
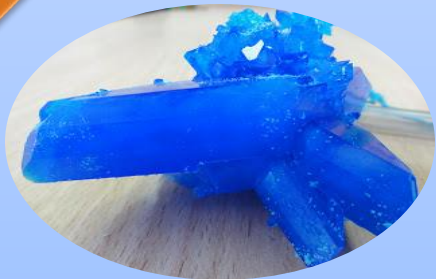
- Візьміть 0,5л дистильованої води і нагрійте її до 60-70°C

2

- Насипте 200г мідного купоросу. Профільтруйте отриманий розчин

3

- У насичений розчин помістіть маленький кристалик

Оце так
прискорили
процес! :-))

Розчинність мідного купоросу з підвищенням температури зростає!
Тож вже через **1,5** години кристалик на нитці розчинився

Кристали з мідного купоросу та калій дихромату

**Мідний
купорос**

**Калій
дихромат**

Схоже на мінеральну
траву, чи не так?

Кристали купрум(II) хлориду

Через **2** дні після закладки досліду

День четвертий

День шостий

День восьмий

Хромокалієві галуни та їх кристали

**Хромо-
калієві
галуни**

- **подвійна сількалій сульфату і хрому(III)**

**Чому свіжі
галуни?**

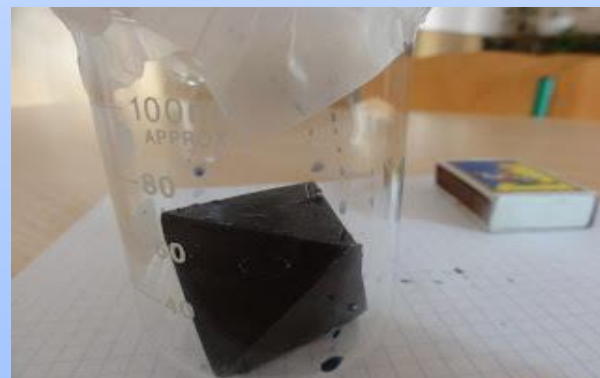
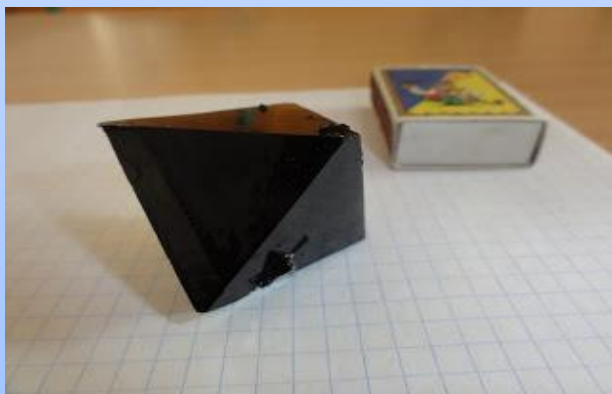
- **Кристалогідрат зневоднюється**

Кристал хромокалієвого галуна

Щоб запобігти вивітрюванню кристалу, потрібно помістити його у склянку і щільно закрити парафіноюю плівкою

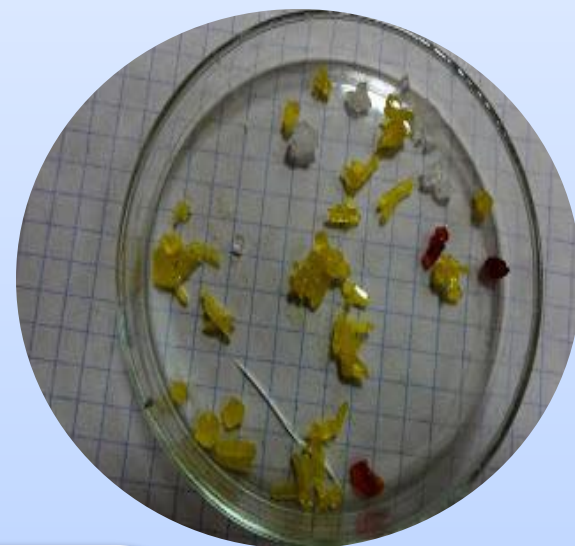
Калій дихромат

застосовується ■

- при виробництві барвників,
- при дубленні шкір,
- як окислювач в промисловості. ■

Вирощування кристалів калій хромату

Це кристалічна речовина жовтого кольору. Токсична, тому працювати потрібно у захисних рукавичках.

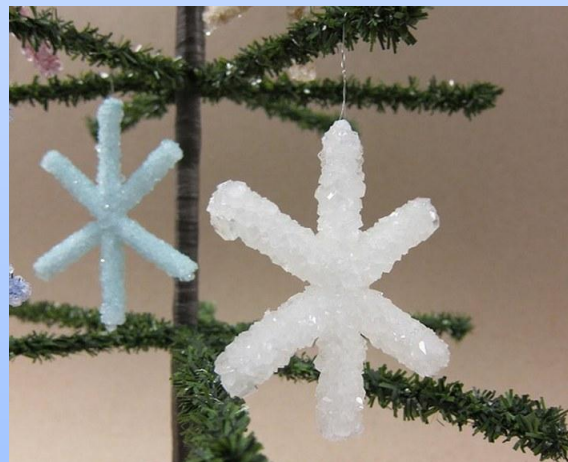
Калій Гексаціаноферат (III)

Для вирощування цих кристалів потрібно витратити два місяці. Найкраще цим зайнятися влітку – адже кристали любляють високу температуру.

Наші поради:

- Кристали покривайте безколірним лаком.
- Для приготування насиченого розчину використовуйте дистильовану воду
- Вирощені кристали можна використати як прикраси, для виготовлення іграшок та картин для оздоблення житла.

Список використаних джерел

Література:

- Астахов О. І. Цікаві роботи з хімії. - К.: Радянська школа, **1980.** - **75с.**
- Дерягин Б. В., Федосеев Д. В. Алмазы делают химики. - М.: Педагогика, **1980.** - **127с.**

Інтернет-ресурси:

- <http://uk.wikipedia.org>
- <http://uk.wikipedia.org>
- <http://uk.wikipedia.org>
- <http://uk.wikipedia.org/wiki>
- <http://lnzchem.blogspot.com/p>
- <https://sites.google.com/site>

